

Schadevergoedingsregeling Indonesië claims

Civielrechtelijke regeling ter vergoeding van schade van toenmalige echtgenoten en kinderen van slachtoffers van executies zonder proces door Nederlandse militairen in Nederlands-Indië/Indonesië in de periode 1945-1949

1 Achtergrond

Na het uitroepen van de Republiek Indonesia op 17 augustus 1945 brak een onafhankelijkheidsoorlog uit waarbij vele slachtoffers zijn gevallen.

Het Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies (NIOD), het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV) en het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) hebben onder de titel 'Onafhankelijkheid, Dekolonisatie, Geweld en Oorlog in Indonesië, 1945-1950' onderzoek gedaan naar de rol van Nederland in de onafhankelijkheidsoorlog. Een groot deel van de onderzoeksresultaten is op 17 februari 2022 gepresenteerd. De onderzoekers concluderen dat in de periode 1945-1949 aan Nederlandse zijde sprake was van stelselmatig en wijdverbreid extreem geweld.

Naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek heeft het kabinet in de eerste kabinetsreactie ten volle de verantwoordelijkheid aanvaard voor het collectieve falen van de politieke, bestuurlijke en militaire autoriteiten van destijds¹. De minister-president heeft daarnaast namens de Nederlandse regering diepe excuses aangeboden aan de bevolking van Indonesië voor het stelselmatige en wijdverbreide extreme geweld van Nederlandse zijde in die jaren en het consequent wegstijven door vorige kabinetten.

De Staat heeft al eerder civielrechtelijke schadevergoedingsregelingen gepubliceerd. Weduwen en kinderen van personen in Nederlands-Indië/Indonesië die destijds zonder vorm van proces zijn geëxecuteerd door Nederlandse militairen kunnen onder die regelingen aanspraak maken op een schadevergoeding². Het kabinet heeft besloten de bestaande regelingen samen te voegen en te verduidelijken. De indieningstermijn wordt verlengd en de manier waarop verzoeken kunnen worden ingediend wordt vereenvoudigd.³

Hieronder wordt uitgelegd wie er in aanmerking komen voor een vergoeding en hoe een verzoek kan worden gedaan.

¹ Brief aan de Tweede Kamer van 17 februari 2022, *Kamerstukken II 2021-2022*, 26 049, nr. 92.

² Staatscourant 2013, 25383; Staatscourant 2017, 49006; Staatscourant 2019, 39358; Staatscourant 2020, 50505; Staatscourant 2020, 50507; Staatscourant 2021, 21042; Staatscourant 2021, 21045

³ Het toetsingskader blijft gelijk aan dat in de laatste versie van deze schadevergoedingsregelingen van 28 april 2021 (bij zowel de weduwen als de kinderen).

2 Wie komt in aanmerking voor een vergoeding?

Het gaat om personen die:

1. destijds getrouwd zijn geweest met een persoon die in de periode 1945-1949 in Nederlands-Indië/Indonesië zonder vorm van proces is geëxecuteerd door Nederlandse militairen; of
2. een kind zijn van een persoon die in de periode 1945-1949 in Nederlands-Indië/Indonesië zonder vorm van proces is geëxecuteerd door Nederlandse militairen.

3 Hoe hoog is de vergoeding?

De vergoeding bedraagt:

1. € 20.000 voor een toenmalige echtgenoot van een persoon die in de periode 1945-1949 in Nederlands-Indië/Indonesië zonder vorm van proces is geëxecuteerd door Nederlandse militairen; of
2. € 5.000 voor een kind van een persoon die in de periode 1945-1949 in Nederlands-Indië/Indonesië zonder vorm van proces is geëxecuteerd door Nederlandse militairen.

De vergoeding is inclusief alle kosten die zijn gemaakt in verband met het verzoek, waaronder kosten van juridische bijstand en andere buitengerechtelijke kosten.

De vergoeding wordt betaald tegen finale kwijting. Dat betekent dat de verzoeker verder geen recht heeft op een andere (schade)vergoeding door de Staat in verband met het overlijden van de toenmalige echtgenoot of ouder van de verzoeker.

4 Hoe kan een verzoek worden gedaan?

Een verzoek kan per post worden gestuurd aan:

Kantoor Landsadvocaat
Indonesische Claims
Postbus 11756
2502 AT Den Haag
Nederland

of per e-mail aan: indonesianclaims@pelsrijcken.nl.

Een verzoek kan ook door een gemachtigde namens een verzoeker worden gedaan.

5 Welke documenten moet een verzoeker meesturen met het verzoek?

Een verzoeker moet de volgende documenten meesturen:

1. Een kopie van een geldig identiteitsbewijs van de verzoeker met daarop (in elk geval) de volledige naam, woonplaats en geboortedatum;
2. Een recent afschrift (niet ouder dan één jaar) uit het plaatselijke bevolkingsregister of een familiekaart van de (lokale) overheid;
3. Een recent document (niet ouder dan één jaar) van de (lokale) overheid waaruit de familieband van de verzoeker met de toenmalige echtgenoot of ouder blijkt. Dit kan bijvoorbeeld een familiekaart van de (lokale) overheid zijn;
4. Documenten over de datum of plaats en de manier waarop de toenmalige echtgenoot of ouder van de verzoeker is omgekomen en een Nederlandse of Engelse vertaling van die documenten. Dit kunnen ook schriftelijke getuigenverklaringen van de verzoeker of van andere (oog)getuigen zijn waarin de omstandigheden van het overlijden van de toenmalige echtgenoot of ouder zo nauwkeurig mogelijk zijn beschreven (bijvoorbeeld de datum, de plaats en wat er precies is gebeurd). Deze documenten worden meegenomen bij de inhoudelijke beoordeling van het verzoek;
5. Als het verzoek wordt ingediend door een gemachtigde: een bewijs van machtiging.

6 Behandeling van het verzoek

Een verzoek wordt in behandeling genomen nadat alle onder 5 genoemde stukken zijn ontvangen. Als blijkt dat nog niet alle documenten zijn ontvangen zal de verzoeker worden gevraagd om de ontbrekende documenten alsnog toe te sturen.

Na ontvangst van de documenten beoordeelt de Staat of een verzoeker in aanmerking komt voor een vergoeding. Daarbij wordt door het NIMH op verzoek van de Staat ook historisch verificatieonderzoek gedaan in openbare bronnen. De Staat wijst een verzoek toe als voor de Staat voldoende aannemelijk is dat een verzoeker in aanmerking komt voor een vergoeding. In dat geval sluit de Staat een vaststellingsovereenkomst met de verzoeker. Een model hiervoor is als bijlage bij deze regeling gevoegd.

Als voor de Staat niet voldoende aannemelijk is dat een verzoeker in aanmerking komt voor een vergoeding, wijst de Staat het verzoek af.

Als een verzoek wordt afgewezen kan een verzoeker tot 31 december 2030 nog nieuwe documenten aanleveren. De Staat zal het verzoek dan opnieuw beoordelen.

Als een verzoek wordt toegewezen wordt het bedrag van de vergoeding binnen 30 dagen na het tekenen van de vaststellingsovereenkomst overgemaakt naar een bankrekening die op naam staat van de verzoeker.

7 Binnen welke termijn moet een verzoek worden ingediend?

Verzoeken op grond van deze regeling kunnen tot 31 december 2030 worden ingediend.

8 Kan er bezwaar worden gemaakt tegen een afwijzing?

Deze regeling heeft geen publiekrechtelijke basis en de vaststellingsovereenkomst is een overeenkomst naar burgerlijk recht. Tegen een afwijzing van een verzoek kan geen bezwaar worden gemaakt. Dat geldt ook voor andere mededelingen van de Staat in het kader van een verzoek. Ook hiertegen kan geen bezwaar worden gemaakt.

BIJLAGE

Model-vaststellingsovereenkomst

Partijen

De Staat der Nederlanden (Ministerie van Buitenlandse Zaken en Ministerie van Defensie), waarvan de zetel is gevestigd te 's-Gravenhage,

hierna te noemen: **de Staat**,

hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door [x],

en

[naam verzoeker], wonende te [woonplaats verzoeker], hierna te noemen [x], hierbij

rechtsgeldig vertegenwoordigd door [x],

Overwegende

i) [verzoeker] heeft op [datum] bij de Staat een verzoek ingediend tot het aangaan van een vaststellingsovereenkomst naar burgerlijk recht, zoals bedoeld in de *Civielrechtelijke regeling van het Ministerie van Buitenlandse Zaken ter vergoeding van schade van toenmalige echtgenoten en kinderen van slachtoffers van executies zonder proces door Nederlandse militairen in Nederlands-Indië/Indonesië in de periode 1945-1949* die is gepubliceerd in de Staatscourant [datum, nummer] (hierna: de Regeling).

ii) Voor de Staat is voldoende aannemelijk dat [verzoeker] in aanmerking komt voor een vergoeding zoals beschreven in de Regeling.

iii) De Staat is daarom bereid om een vergoeding aan te bieden voor de schade die [verzoeker] heeft geleden doordat [de toenmalige echtgenoot/de ouder], [naam],

zonder vorm van proces is geëxecuteerd door Nederlandse militairen op [datum executie] te [plaats].

iv) Deze vaststellingsovereenkomst heeft alleen betrekking op de rechtsverhouding tussen [verzoeker] en de Staat. Andere (rechts)personen kunnen aan deze vaststellingsovereenkomst geen rechten ontleen.

Zijn als volgt overeengekomen

Artikel 1 Betaling [echtgenoot]

De Staat betaalt aan [verzoeker] een bedrag van € 20.000 (zegge: twintigduizend euro) als definitieve regeling van alle schade die [verzoeker] heeft geleden en/of zal lijden in verband met het overlijden van de toenmalige echtgenoot [naam]. In dit bedrag zijn alle eventuele kosten (waaronder kosten voor juridische bijstand en buitengerechtelijke kosten) meegenomen die [verzoeker] heeft gemaakt in verband met het verzoek.

De Staat zal het bedrag binnen 30 dagen nadat deze vaststellingsovereenkomst door beide partijen is getekend overmaken op een rekening die op naam staat van [verzoeker].

[of:]

Artikel 1 Betaling [kind]

De Staat betaalt aan [verzoeker] een bedrag van € 5.000 (zegge: vijfduizend euro) als definitieve regeling van alle schade die [verzoeker] heeft geleden en/of zal lijden in verband met het overlijden van diens ouder [naam]. In dit bedrag zijn alle eventuele kosten (waaronder kosten voor juridische bijstand en buitengerechtelijke kosten) meegenomen die [verzoeker] heeft gemaakt in verband met het verzoek.

De Staat zal het bedrag binnen 30 dagen nadat deze vaststellingsovereenkomst door beide partijen is getekend overmaken op een rekening die op naam staat van [verzoeker].

Artikel 2 Finale kwijting

Partijen verklaren hierbij dat zij nadat de Staat het in artikel 1 genoemde bedrag heeft betaald over en weer niets meer van elkaar te vorderen hebben met betrekking tot het overlijden van [de toenmalige echtgenoot/ouder van] [verzoeker] en alle gevolgen daarvan, ook in de toekomst. Partijen verlenen elkaar in verband daarmee volledige en finale kwijting.

Artikel 3 Aanvulling of wijziging

Deze vaststellingsovereenkomst kan alleen worden aangevuld of gewijzigd door een schriftelijk stuk dat door beide partijen is ondertekend.

Artikel 4 Ontbinding en vernietiging

Partijen doen afstand van het recht om ontbinding of vernietiging van deze vaststellingsovereenkomst te vorderen.

Artikel 5 Toepasselijk recht

Op deze vaststellingsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 6 Inwerkingtreding

Deze vaststellingsovereenkomst treedt in werking nadat deze door of namens beide partijen is getekend.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend.

De Staat der Nederlanden [verzoeker]

Ministerie van Buitenlandse Zaken en

Ministerie van Defensie

Voor deze: [x]

Voor deze: [x]

Datum: _____ Datum: _____

Plaats: _____ Plaats: _____

Handtekening: _____ Handtekening: _____